

موضوع: مسائل مستحدثه / تغییر جنسیت

جلسه هفدهم، ۳۰ دی ۱۳۹۸

سخن این است که زنی که مرد شده و نکاح آنها منفسخ شده عده ای بر او هست یا نه؟ حکمت عده اختلاط میاه نشود و معلوم شد که فرزند متولد شد برای کیست. و سالبه به انتفاء موضوع است.

عده چند سبب دارد:

1. الفراق بطلاق فی الدائم او فسخ او انفساخ و به هبه مدت و یا انقضاء مدت در نکاح متعه

2. وطی به شبهة چه موضوعا و چه حکما باشد.

3. الوفاة. چون متن بحث تحریر الوسلیه است این چند مساله را از تحریر می خوانیم. القول فی العدد. انما يجب الاعتداد بامور

تحریر الوسیلة؛ ج ۲، ص: ۳۳۴

القول فی العدد انما يجب الاعتداد بأمور ثلاثة: الفراق بطلاق أو فسخ أو انفساخ فی الدائم، و انقضاء المدة أو بذلها فی المتعة، و موت الزوج، و وطء الشبهة

عده طلاق اگر حامل باشد ابعدا الاجلین است یعنی قبل از گذشت سه ماه باشد عده او سه طهر است و اگر بیشتر شد وضع حمل استوضع حمل است و اگر حامل نباشد عده او سه پاک است. دلیل آیه قرآن است « و المطلقات یتربصن ثلاثة قروء » قرء به معنای طهر است چون در حیض خون جمع نمی شود و در طهر جمع می شود. قرء به معنای حیض جمع آن اقراء است و در آیه تعبیر به قروء شده است.

حکمت عده در طلاق رجعی باگذشت زمان حرارت های شقاق فروکش کند به زندگی برگردند. اصل در باب نکاح وصل است و فصل نیست.

عده نکاح منقطع یا متمتع بها،

تحریر الوسیلة؛ ج ۲، ص: ۳۳۷

مسألة ۱۳ عدة المتعة فی الحامل وضع حملها، و فی الحائل إذا كانت تحيض قرءان، و المراد بهما هنا حیضتان علی الأقوی، و إن كانت لا تحيض و هی فی سن من تحيض فخمسة و أربعون

یوما، و المراد من الحيضتين الكاملتان، فلو وهبت مدتها أو انقضت في أثناء الحيض لم تحسب بقية تلك الحيضة من الحيضتين.

لاعدة على من لم يدخل بها ولا على الصغيره و هي من لم تكمل التسع و ان دخل بها و لا على اليائسة.

عده و طى به شبهه

گاه در شبهه موضوعيه يعنى نامحرم را به زن خود اشتباه می گیرد و شبهه حکمی ازدواج با خواهر زن

تحریر الوسيلة؛ ج ۲، ص: ۳۴۴

مسألة ۲ عدة و طء الشبهة كعدة الطلاق بالأقراء و الشهور و بوضع الحمل لو حملت من هذا الوطاء على التفصيل المتقدم، و من لم يكن عليها عدة الطلاق كالصغيرة و اليائسة ليس عليها هذه العدة أيضا.

عده وفات

در بین مذاهب همزمان با اسلام برخی عقیده داشتند زن را با مرگ شوهر می سوزانند و برخی عقیده داشتند که گشته شود. و برخی عقیده داشتند یک سال کنار قبر شوهر زندگی کند. اما اسلام عده وفات چهار ماه و ده روز دانست.

البقرة، الجزء ۲، الصفحة: ۳۸، الآية: ۲۳۴

﴿وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذُرُونَ أَزْوَاجًا لَا يَرِيحْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَ عَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾

مسألة ۵ - لو تغير جنس المرأة في زمان عدتها سقطت العدة حتى عدة الوفاة.

در باب عده وفات دو حکمت گفته شده است یکی عدم اختلاط میاه است و حکمت دیگری احترام شوهر قبلی که فوت شده رعایت بشود.

در باب عده وفات روایتی است که استفاده می شود برخی تحمل چهار ماه و ده روز را نمی کردند

وسائل الشيعة؛ ج ۲۲، ص: ۲۳۵

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبِيعٍ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ يَغْنِي الْمُرَادِيَّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع قَالَ فِي حَدِيثٍ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ص قَالَ لِلنِّسَاءِ أَفْ لَكُنَّ قَدْ كُنْتُنَّ

قَبْلَ أَنْ أُبْعَثَ فَيَكُنَّ وَ أَنَّ الْمَرْأَةَ مِنْكُنَّ إِذَا تُؤْفَى عَنْهَا زَوْجُهَا أَخَذَتْ بَعْرَةَ فَرَمَتْ بِهَا خَلْفَ ظَهْرِهَا
ثُمَّ قَالَتْ لَا أُمَّتَشِطُّ وَلَا أَكْتَجِلُ وَلَا أَخْتَضِبُ حَوْلًا كَامِلًا وَإِنَّمَا أَمَرْتُكُنَّ بِأَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ثُمَّ
لَا تَصْبِرْنَ.